

STUDENTEN WEEKBLAD

8^e Jaargang.
No. 8.

REDACTEUREN: CH. E. DUTILH, D. A. DE FREMERY, J. A. SCHOUTEN,
J. H. TELDERS, J. P. VALKEMA BLOUW, F. A. VENING MEINESZ,
R. VER LOREN VAN THEMAAT. (DELFT)

N. J. C. VAN HASSELT, J. C. DE JOODE, K. F. KATZ, W. J. H. MASCHHAUPT.
(AMSTERDAM)

Donderdag
23 Nov. '05.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende Vergadering der Delftsche Redactie ten huize van den heer Ch. E. DUTILH, Leeuwenhoeksingel 3, op Dinsdag 28 November 1905, des middags om 4 uur.

Eerstvolgende Vergadering der Amsterdamsche Redactie ten huize van den heer K. F. KATZ, Weteringschans 233, op Maandag 27 November 1905, des avonds om 10 uur.

De Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten-Almanak maakt bekend, dat **ter invulling van de adressen** een naamlijst der ingeschrevenen ligt bij den Uitgever van den Almanak J. WALTMAN Jr. Binnenwatersloot, en in de keuken der T. H. tot 12 uur en op de S. P. na 12 uur.

J. P. VALKEMA BLOUW,
Secretaris.

De verhouding tusschen Corps en Bond.

Het is nu zoo ongeveer 2 jaar geleden, dat door het bestuur van den Delftschen Studentenbond een schrijven gericht werd aan den Senaat van het Delftsch Studenten-corps met het verzoek een eind te willen maken aan de herhaalde invallen door leden en a.s. leden van het D.S.C. op de sociëteit van den D.S.B. Het antwoord, waarbij de Senaat zich in dezen incompetent verklaarde, werd gezonden aan den student Stigter, toenmalig secretaris van den D.S.B.

In den sinds dien verlopen tijd is de verhouding tusschen de corporaties, evenals tusschen hunne leden onderling, er niet op vooruit gegaan. Toch kon er hoop bestaan dat men zich ditmaal tot eendracht leenen zou, want we herinneren ons nog levendig, hoe verleden jaar een artikel in het S.-W. van den heer Ts. ons uiteen zette, dat er in het Corps voor alle studenten geen plaats was. Dat wordt door de praktijk bewezen; maar, zoo heette het in dat artikel, dan hebben die studenten toch evenzeer het recht zich te vereenigen. En zoolang de wetten en statuten van het D.S.C. het onmogelijk maken (en sommigen noemen dat goed!), dat alle ingeschrevenen aan de T.H.S. zich als lid kunnen aansluiten, heeft men niet het recht op de leden van den D.S.B. neer te zien als inferieure wezens en heeft de D.S.B. een reden van bestaan naast het D.S.C.

Hoewel niet geheel juist, werd aldus toch een tamelijk goede verdediging gegeven van het bestaan van den D.S.B. en het zal dus velen steeds verwonderd hebben, dat 2 vereenigingen, die toch ten slotte hetzelfde beoogen, n.l. het vereenigen van studenten, niet alleen elkaar niet erkennen, maar tevens een goede hoeveelheid animositeit onderhielden.

Dat het laatste voor een groot gedeelte een gevolg van het eerste is, zullen niet velen betwijfelen en het is dan ook daarom, dat het bestuur van den D. S. B. het advies van de vereeniging vroeg in zake een erkenningsaanvraag aan het D. S. C. Daarop is gevolgd het schrijven aan den Senaat, dat 2 weken geleden in het S. W. werd afgedrukt. Daarin werd kort en zakelijk het plan uiteengezet en men kon niet vermoeden, dat zoo spoedig de wenschelijkheid van erkenning verduidelijkt zou worden. Ik vestig dan ook de aandacht op het artikel in het vorige S. W., waarin de heer H. H. de Jongh het plan oppert 2 commissiën voor studiebelangen te benoemen uit het D. S. C. en den D. S. B., die te zamen een centrale commissie zouden vormen. Nu wensch ik absoluut niet op dat denkbeeld in te gaan, maar ik wijs alleen op de onmogelijkheid van de uitvoering zoolang deze 2 lichamen elkaar niet kennen.

Het antwoord was bedroevend (elders in dit blad is het te vinden), al is het ook een schrede voorwaarts, dat ditmaal geantwoord werd aan den Secr. van het bestuur van den D. S. B. In het schrijven van den D. S. B. was er de nadruk op gelegd, dat het de meening van de vereeniging verkondigde en er wordt bovendien verzocht, op gelijke wijze de vereeniging, die door den Senaat bestuurd wordt, haar meening te doen uitspreken. Dat was een billijk verzoek waar het zoo'n belangrijke zaak gold en het verwondert me dan ook ten zeerste, dat het door den Senaat genegeerd is.

Maar de leden van het D. S. C., kunnen die zich dan zoo maar neerleggen bij dit optreden van hun bestuur? Nu nog daargelaten hoe hun meening in deze kwestie is, kan ik me toch niet voorstellen, hoe men zich daarbij zoo kan laten passeeren. Men heeft nu eenmaal geen bestuur voor zijn gemak, om voor zich te laten denken, maar om leiding te geven aan de vereeniging en slechts dan als uitvoerder op te treden, wanneer door wet (of reglement) of vergaderingsbesluit de regeling aan het bestuur is opgedragen. Autocratie kennen we tegenwoordig zoo goed als niet meer en vooral in een studentenvereeniging, dus van ontwikkelde jonge mannen, is daar geen plaats voor. Het is me ten eenenmale onbegrijpelijk, dat door de leden niet geprotesteerd wordt en ik hoop, dat alsnog bij de aanhangig gemaakte wetswijzigingen door het initiatief van de leden zulke wijzigingen zullen worden voorgesteld, dat een vriendschappelijk bestaan van D. S. C. en D. S. B. naast elkaar niet tot de onmogelijkheden zal behooren.

FL.

Kunstreproducties.

Bijna ongemerkt is de reproductie van kunstwerken in onze maatschappij een zoo belangrijke rol gaan spelen, dat het zeer de moeite loont er eens over van gedachten te wisselen; aan den eenen kant om juist te waardeeren den heilzamen invloed op onzen tijd, aan den anderen om een slagboom te laten vallen voor de zijwegen, die bij verder voortgaan, ongetwijfeld ten verdere zouden voeren.

Het uitsluitend doel van reproductie is het voor verspreiding vatbaar maken van die kunstwerken, welke zonder dit hulpmiddel slechts enkele bevoorrechten en belangstellenden bereikten, en wier bezit aan zeer weinigen gegeven was. Met reden juist de democraat, nu reproductie den weg baant om belangstelling te wekken bij minder ontwikkelden en hen zodoende toegankelijk te maken voor een invloed, die steeds veredelend, steeds verruimend werkt.

Er zijn vereenigingen opgericht, om kunst onder het volk te brengen, door de voorwerpen van dagelijks gebruik een meer eenvoudige en meer stijlvolle bewerking te geven, maar dit streven zal steeds haar doel missen, wanneer niet vooraf belangstelling en meer juiste waardeering gewekt wordt. De, met deze bestemming ontworpen en vervaardigde, gebruiksvoorwerpen, vallen voor het grootste deel in handen van rijke aanmoedigers, terwijl het volk er niet naar omziet. Het blijft zijn gebloemd trekpotje verkiezen boven het werk van Binnenhuis, Wekker en Woning.

En ik meen dat het middel om de oogen te openen reproductie zal zijn.

Er zijn twee wijzen van reproduceeren. De eene mechanisch: fotografie, afgietsels enz., de andere met vrije hand: etsen, copieeren, litografie, enz. Beginnen we met de laatste te bespreken. Om hierbij goede resultaten te verkrijgen is noodig: of een zeer vaardige hand, of de hand van een kunstenaar. Beider werk zal waarde hebben, maar het zal zeer verschillend zijn. De copieerende kunstenaar voelt de stemming, begrijpt den geest, die uit het oorspronkelijk werk spreekt, verwerkt die in zijn eigen ziel en geeft die weer. Hij etst of teekent en als het voltooid is, treedt te voorschijn — niet het oorspronkelijk kunstwerk, maar een geheel ander, wel is waar geïnspireerd op het eerste, maar beziel door den geest van den copïist. De innerlijke waarde van het schilderij wordt dikwijls bevattelijker, helderder voor den beschouwer. (Men denke b.v. aan den Vermeer van Derksen van Angeren). Terwijl dus hier in één werk eigenlijk twee kunstwerken moeten gewaardeerd worden, als in het spel van den musicus, geeft de hand van den bekwamen handwerksman zuiver en waar het oorspronkelijk werk. Dat deze vaardigheid tot een werkelijk verrassende hoogte kan worden opgevoerd, bewijzen b.v. de uitstekende illustraties van de Studio en andere maandschriften, en de zeldzaam geslaagde reclameplaat van de Delftsche Oliefabriek.

Totdat fotografie een zekere volkomenheid bereikt heeft, zal de niet-mechanische reproductiemethode voor kleur aangewezen zijn, terwijl fotografie ongetwijfeld den voorrang verdient waar het slechts aankomt op lijn en licht. Onnavolgbaar juist worden door de fotografie de aard der lijnen, de verhouding van licht en schaduw, de atmosfeer en de stemming weerechood van alle stukken, waarin de kleur geen hoofdrol vervult. [Door het verschillend inwerken van enkele kleuren op de gevoelige plaat, worden sommige gedeelten wel meer of minder verlicht, waardoor dan het beeld minder nauwgezet weergeeft]. Bovendien heeft de fotograaf de macht, alle beeldende kunsten weer te geven, zoowel architectuur als beeldhouwkunst, kunstnijverheid en schilderkunst.

Maar helaas. Waar de fotografie zelf aan betrekkelijk zeer hoge eischen voldoet, zorgt het publiek er wel voor dat deze hoogte nooit of zelden wordt bereikt. De fotografie als zijnde reproductiemiddel en dus met het doel kunst tot handelswaar te maken, richt zich in de eerste plaats naar de algemeene smaak en vraag. En het publiek wil retouche. Het publiek wil geen donkere plekken in het schilderij, het wil geen dommelige onbeslistheid: het wil zien wat er op staat. Wat geeft het publiek om innerlijke waarde in een schilderstuk? Het wil bij portretten zien wie het voorstelt, het kent geen schapen als massa, je moet ze kunnen tellen, het staat geen overgang toe tusschen zee en strand, er moet een scheidingslijn staan enz. En van al deze fouten (?) krijgt de fotograaf de schuld. En de uitgevers hebben dit nu al zoo lang ondervonden, dat zij eindelijk hun vingers niet meer willen branden. Welaan, wordt er geredeneerd, wil het publiek niet anders dan verdraaide, besnoeide en beknoeide schilderijen, de retouche wijst ons den weg, om onberispelijke kunst te leveren. Hier een veegje, daar een lijntje, hier wat weg, ginds wat bijgewerkt en — het resultaat is verrassend. De afzet wordt vertienvoudigd bij geringe vermeerdering van onkosten. Is het hun kwalijk te nemen, dat dit misbruik overal in zwang komt? Men reproduceert gewoonlijk niet uit kunstliefde. De fout ligt bij ons, bij het koopende en alvermogene publiek. Als wij anders willen, wordt het anders.

Een voorbeeld te geven van geretoucheerde reproducties is niet moeielijk. Eigenlijk alles op dit gebied kan als voorbeeld dienen. Van af de in hun soort uitstekende foto's van Haufstaenge en van Braun tot de meest gewone reproductie in week- en maandschriften, in boeken over aethetica, in kunstkalenders, overal speelt de retouche schijnbaar ongemerkt een rol. Daartegenover slechts weinig voorbeelden komen mij te binnen van ongeretoucheerde foto's. Vooral het maandschrift „Moderne Kunstwerken,” streeft naar dit doel. Het is den uitgever dunkt mij gelukt hoewel het oordeel van velen over de plaatwerken getuigt, hoe vast men nog aan de retouche is blijven hangen. Zelfs is het verschil in sommige gevallen zoo frappant, dat ik overtuigd ben dat, nam men slechts de moeite eens nauwkeurig en kritisch te vergelijken, men ongetwijfeld ten gunste van het laatstgenoemde zou besluiten. Het is te hopen dat deze meening algemeen worde.

Ik begon met te zeggen dat reproductie in onze maat-

schappij een zeer belangrijke rol speelt en ik geloof niet dat dit overdreven is. Ieder die den maandelijkschen stroom van rijk geïllustreerde tijdschriften ziet en tracht bij te houden, ieder die met van kooplust schitterend oog wandelt langs winkelramen, waar de hoorn des kunsthistorischen overvloeds is uitgestort, zal het wel met mij eens zijn. We krijgen tegenwoordig zeker honderdmaal meer schilderijen onder de oogen dan vroeger. Voor hem, die er zich voor interesseert, liggen eigenlijk al de kunstwerken van af de vernietiging van Atlantis tot het begin der XXe eeuw, kosteloos ter bezichtiging. En de invloed van dien rijkdom van allen is onafwendbaar en reusachtig. Aan den eenen kant is een juistere waardeering van kunst zoowel van voorheen als van tegenwoordig het onvermijdelijk gevolg van zooveel stof tot vergelijking; aan den anderen kant is de invloed op karakter en stijl van de komende kunstontwikkeling niet altijd ten gunste. Alles toch wat op dit gebied in eenig land wordt of werd gemaakt, verschijnt bijna tegelijkertijd in alle tijdschriften, komt onder aller oog. De weinig zelfstandige ontwerpen ontsnappen hierdoor slechts zelden aan een te slaafs navolgen en copieeren van reeds bestaande kunst of aan een zucht naar geforceerde originaliteit die even gevaarlijk zoo niet erger is dan de eerste fout. Een nationale kunst, dus een kunst, die elk land stelt, wordt hierdoor onmogelijk, of gezocht en daardoor gewrongen, dikwijls onnatuurlijk.

En we zullen hieraan moeten wennen, het overal tegenstrijdig zijn van alle gereproduceerde kunst zal ongetwijfeld een belangrijke factor zijn van onzen stijl en zij die meenen de natuurlijke oprechtheid in hun kunst te redden, door het negeren van allen invloed der reproducties, doen verkeerd, want zij zullen zich niet genoeg aansluiten bij hunnen tijd. Het een sluit het ander absoluut niet uit. Het is er mee als met den monnik, die zijn deugd wil bewaren, door zich van het leven af te zonderen, vergetend dat ook in en met het leven deugd mogelijk is en veel hooger staat.

Men begrijpt dat deze laatste beschouwingen meer gericht zijn op bouw- en versierkunst, want op de andere beeldende kunsten zullen zij van mindere kracht zijn. Bij deze laatste geldt voornamelijk, dat de juiste en gemakkelijke waardeering, door de reproductie wordt in de hand gewerkt. Wat toch is het geval? Het leeren zien van essentiele waarde in schilder- of beeldhouwwerk is dan alleen mogelijk, wanneer er stof tot vergelijking aanwezig is. Door een ernstige vergelijkingsstudie komt men langzamerhand tot het besef wat goed is en wat slecht, wat waar is en onwaar en zelfs, heeft men dit inzicht gekregen, dan zal toch nog steeds het naast elkaar plaatsen tot uitstekende resultaten leiden. Om al deze redenen moeten wij de macht van goede reproducties erkennen en waardeeren.

Delft.

v. H.

Sprookje.

Op eene dorre, kale heide bloeide een bloempje, zoo fijn en teer, als men nergens zag. Hoe het er tierde, niemand wist het, waar het vandaan was gekomen, geen, die 't zou kunnen zeggen. Plots op een ochtend geurde het daar in vollen bloei en iederen dag werd ranker zijn stengel, sierlijker zijn blaadjes, kleuriger zijn bloem; 's nachts rondedanst er elven en de wit-jle nevelen waasden weg de nachtelijke kou en daags, als de zon geel-glanzende plekken goot over de zandige vlakte, werden kabouters de ruwe menschenmacht. Zoo leefde het ongestoord, 't geluk, bemind door allen die het kenden.

Op een middag dat zwarte wolken dreigend drukten de sombere hei, schreed Prachtig, de dwergenkeizer, in 't schitterend vorstengewaad, de kroon glinstrend op zijn blonde lokken, terwijl twee pages torsten den zwaar plooienden mantel, naar de bloem. Klaroenen schalden, fanfares schetterden, als hij op haar toetrad en de knie buigend, sprak: Schoonste Euphelia, bloem van de heide, vreugd van mijn leven, Euphelia ik heb je lief, word mijne vrouw en heersch over het dwergenland, zooals ge heerscht over mij."

Zacht suizelden de blaartjens en zangerig zoemde haar stem: Keizer Prachtig, vorst der dwergen, die heerscht met wijsheid in het land, ik neem Uw aanzoek aan, doch op ééne voorwaarde: dat ge me brengt een diamant, den schoonsten dien ge kent. Slechts met dien steen word ik Uwe vrouw."

En Prachtig trok heen; zooals hij gekomen was; weer bliezen trompetten, maar ruw beval hij op te houden en diepe rimpels plooden zijn hoog, blank voorhoofd. Dof klotste zijn stap over de houten ophaalbrug, en norsch wendde hij zich af van 't vrolijk

gejuich der lijfwacht. Als hij zat in zijne statiezaal gebood hij den kanselier Eerlijk te roepen.

Krakend ruischte het zijden voorhang en Eerlijk trad binnen. „Wat scheelt U mijn vorst, wat kwellen U droeve gedachten, dat Uw hoofd bukt als onder zware zorgen, gij, de vrolijkste der dwergen?”

„Eerlijk,” en hol klonk zijne toonlooze stem door de hooge gewelven, „ik moet weg, hoor je, ik móét. Waarheen, waarom ik ga, doet niets ter zake, maar keer ik na een jaar niet terug, dan, Eerlijk, ben jij kabouterkeizer. Laat me nu alleen.”

's Morgens, toen de opkomende zon oranjestrepen trok in het na-nachtelijk grijs, ging Prachtig naar 't menschenland, naar de stad, die dreunde van fabrieken, waar ratelden machines in één lange klettering, waar zwarte rook opkringde uit ontelbre schoorsteenen en roet neerdwerfelde op vuile straten. Prachtig kwam in een groot huis bij bleeke mannen, die gebogen over lessenaars, cijfers krasten op lange vellen papier. Hij zwoegde er dag en nacht, zoodat zijne wangen invielen en slap hingen om de beenige kaken, zijne blauwe oogen dof glansden en lijnen zich groeven op het voorhoofd. Bij het aanbreken der lente, die teer groen leven tooverde op oude knoestige takken en de velden omsluisde in bonte wisseling, sprak Prachtig: „Meester, 360 dagen en 360 nachten heb ik gewerkt voor U, nooit vroeg ik eenig loon, thans eisch ik het”

„Morgen zal ik je geld geven.”

„Geld,” en zijn oogen gloeiden fel op, „geld, nimmer heb ik het gehad en wil het niet bezitten. Ik weet 't, 't is het ideaal der hoog beschaafde wereld, om geld doodt de broeder den broeder, vermoordt de zoon zijnen vader, om geld wordt man aan vrouw geschacherd en 't jonge kind preekt men naast de vrees voor God, dien men huichelt met kaarsen en wierook, 't geluk van het kapitaal. Geld, 't is de vloek van het mensch-zijn. Neen, geef me een diamant, den schoonsten dien ge kent.”

Het is goed Prachtig, je zult hem hebben.”

's Avonds als de anderen zochten hun genot op straat, tuurde hij naar de sterren die hel sprenkelden een regen van vurige vonken over de donkere aarde, droomde van zijn dwergenland en huiverde van zaligheid bij de gedachte aan den liefdeskus, als ruil voor den kouden diamant.

Den volgenden ochtend gaf de meester hem een steen, fonkelend met duizend schitterstralen, waarin 't licht zich weerkaatste in vlammen van oogverblindenden gloed. En hij lachte oogknipjes van fielterigen spot, als Prachtig terugkeerde uit de stad van dierlijken hartstocht naar zijn rein tooverland. Vijf malen had de lijster met schrille uithaaltjes den dageraad gorgeld, toen hij zijn kasteel bereikte. Droomerig soesde 't in de morgendampen, die opdwaasden als grillige slingers uit de kristalheldere gracht tot de blauw-leien torenminaretjes.

„Open de poort, hier is uw keizer, die heerschte met wijsheid in zijn land”.

Niets bewoog, niemand antwoordde, geen heilgroet donderde in breede golvingen, om den keizer te begroeten.

„Laat neer de brug, uw vorst is weer, die zacht bestierde zijn gebied”.

Maar de ketting bleef rusten in hoekige kromming, geen scharnier knarste met wrijvend gekners; niemand, die Prachtig het welkom bazuinde. Toen sprak Slim de kikkerkoning, de trouwste van zijne vasallen, de eerste onder de grooten: „Vanwaar komt ge, vreemde, dat ge niet weet den dood van Prachtig, dien Ulfra riep tot geest naar den hemel, een jaar nu geleden?”

„Wie gebiedt thans dan het rijk van de dwergen?”

„Diens vriend, zijn beste is keizer en Eerlijk zijn naam”. En schor kwekkend herhaalde de schare, verscholen in het riet: „En Eerlijk zijn naam”.

Lang stond Prachtig daar, zag peinzend, hoe de zon brak 't waas van de wolken en de ramen kleurde met rossigen gloed, hoe een windje kronkelde door de vlag van oranje en deed leven den leeuw, die vasthield de pijlen van eendracht en trouw.

„Uit is mijn rijk, thans rest me geluk”.

Vaster drukte hij den steen en de fijn geslepen kantjes plooiden zijn vel in venijnige prikjes. Hij voelde 't niet, maar juichte, want straks zou hij kussen Euphelia's mond, dien geen ooit beroerde, zou zijn arm omstrengelen den blanken hals en doen rusten haar hoofd, waar bonsde zijn hart met klikkend geklop. „Euphelia”, en zijn stem jubelde vol blij klanken, „Euphelia, bloem van de heide, vreugd van mijn leven, word thans mijne vrouw, daar ik leg aan uwe voeten een diamant, den schoonsten, dien ik ken”.

De stengel sidderde, de blaadjes ritselden en druppels sputterden, als toornig siste haar stem: „Prachtig, eens kende ik u een vorst, thans weet ik je den minsten der knechten, gij, die met waardeloos glas tracht te misleiden eene vrouw, die gij zegt te beminnen. Weg, weg van hier, schuw mijne oogen, die ontdekten je ware gedaante, weg!”

En hij ging, verraden door zijn vriend, veracht door haar, die hij beminde met eerlijk-reine liefde, en gescholden — een mensch. Vloek, vloek over de wereld, waar trouweloosheid triumfeert en den eerlijke neersmakt, verplettert onder den druk van algemeen bedrog.

Als 't najaar kwam en regen roffelde de gele herfstblaren, trok Listig, Slim's vasal, naar de bloem en sprak:

„Euphelia, bloem van de heide, schoonste die ooit leefde in 't rijk van kabouters, Euphelia, liefste van mijn hart, word mijne vrouw en heersch over al, wat ik bezit.

Droppels dropen en licht trilde de kelk, als lispelden haar lippen: „Heer Listig, machtig vorst, nog trouwer leenman, ik neem uw aanzoek aan, doch op eene voorwaarde, dat ge me brengt een diamant, den schoonsten, dien ge kent. Slechts met dien steen word ik uwe vrouw”.

Hij ging heen naar 't land van de schurken en zijn ploertige mond vertrok tot schoftrigen grijns als hij kwam in de stad der beestige begeerten.

's Avonds als lantarens rijden de hooge huizen en weg-schemerden bleek-blauwe stipjes in eindeloze reeks, zwierf Listig door de straten, waar menschen krioelden eene woelige wriemling en zocht den diamant.

Tot plots hij zag in een winkel, waar goud oppatste gloeiende striemen, een karbonkel, zoo schoon, als nooit hij aanschouwd had.

„Die zal aan mij zijn, of niet heet ik Listig”. En hij wachtte, wachtte tot de pleinen leeg werden, en alleen nog de maan, sikkend aan den hemel, haar zilvers strooide over modder, die goor kladderde op hobbelige keien. Dan sneed schuw hij de ruit, die klingel-klanglend als honderd stukjes barstte en greep met niet missende hand de prijs van zijne lusten. Weg vloog hij in vliegende vlucht naar de vlakke, waar pronkte vol pralende pracht de bloem, die hij minde.

„Euphelia, liefste van al wat ik zag, ik breng u een diamant, den schoonsten dien ik ken”.

Dof dreunde donder en een rukwind beukte de boomen, die zwiepten in forsche stooten, als lachend lokkend ze fluistert:

„Listig, mijn vriend, mijn man en meester, dank, dank voor de moeite en trouw. Geef me den kus, die me bindt voor mijn leven, die me maakt tot je vrouw, tot me opeischt de dood.”

En bukkend wilden zijn lippen betippen haar mond, toen flitste een straal met fel geknetter. Eén oogenblik, dan plonste hij neer in langen val op de bloem van de heide. De stengel brak in taaie buiging en 't slijmerig sap bespatte zijn oog, dat brekend nog zocht haar, de beminde.

Amsterdam.

A. C. J.

Kristallisatie.

De bedoeling van dit opstel is het geven van de toepassing van een merkwaardige scheikundige wet op algemeene filosofische begrippen; geenszins het geven van een overzicht van die wet op scheikundig gebied, zooals men uit den titel zou kunnen veronderstellen. Wanneer ik toch aan de kern, aan het betoog van mijn opstel doe voorafgaan scheikundige beschouwingen, dan is dat omdat ik den lezer moet stellen op hetzelfde standpunt waarop ik mij bevond, bij den aanvang van mijn redeneering. De trant van mijn betoog is niet die van een wiskundig bewijs, d.w.z. ik begin niet met Axioma's aan te nemen, om daarop voortbouwende trapsgewijze mijn conclusie te bereiken, maar ik wil trachten den lezer hetzelfde inzicht te doen krijgen als ik, opdat hij daaruit hetzelfde concludeere. Mijn axioma is dat, wanneer de lezer en ik hetzelfde inzicht hebben, zij ook noodzakelijk dezelfde gevolgtrekking zullen maken.

In de scheikunde verstaan we onder kristallisatie, het feit, dat een stof plotseling uit zijn oplossing te voorschijn komt. Veronderstel dat ik heb een oververzadigde oplossing van keukenzout en ik verbreek den evenwichtstoestand door een stoot (bijv. omroeren), dan komen plotseling de kristallen van keukenzout voor den dag.

Kenmerkend voor kristallisatie is:

- I. het plotselinge;
- II. het overgaan van den opgesloten toestand in een vasten vorm.

Deze beide eigenschappen verbonden, komen wel meer voor. Een dergelijke overgang op het gebied der natuurkunde kunnen we duidelijk zien verlopen. We brengen een hoeveelheid koolzuurgas in een glazen buis, waarbinnen we de spanning door een persomp kunnen regelen. Laten we nu den druk toenemen dan zien we plotseling bij een

bepaalde spanning een nevel verschijnen en onmiddellijk daarop gaat een gedeelte van het gas in vloeistof over. Hoe geleidelijk we den druk ook laten toenemen, gedurende één oogenblik zal de grenstoestand worden aangegeven door een nevel.

In de mechanica kunnen we ons een dergelijk geval denken, wanneer we de beweging van een regelmatig kristalblok langs een hellend vlak, waarvan de helling geleidelijk toeneemt, beschouwen. Het blok glijdt op een zijner zijvlakken, het schommelt wel heen en weer om een der ribben van dit vlak, maar het blijft toch steeds op hetzelfde zijvlak rusten. Totdat plotseling bij een bepaalde snelheid, het blok om die ribbe kantelt en op het volgende zijvlak voortglijdt. Na eenige schommelingen kantelt het blok op een derde zijvlak en deze beweging herhaalt zich zoolang als de proef duurt. Van een labielen toestand zijn we gekomen tot een stabiel.

Dergelijke plotselinge overgangen als op scheikundig gebied plaats hebben bij kristallisatie, komen dus op ander gebied ook voor. Ik heb voorbeelden gegeven uit de natuurkunde en uit de mechanica.

De overeenkomst tusschen deze verschillende gevallen bestaat hierin, dat we steeds hebben een geleidelijke opklimming tot een bepaalden toestand. Wanneer we bij het kristallisatieproces graphisch voorstellen de hoeveelheid opgeloste stof op verschillende tijdstippen dan krijgen we een hellende lijn, die plotseling loodrecht naar beneden gaat.

Bij de psychische processen, die zich in ons verstand afspelen als we nadenken, kunnen we ook spreken van kristallisatie. Dikwijls wanneer we lang nadenken over een moeilijke zaak, gaat ons plotseling een licht op, zien we de zaak duidelijk in, en komen we onverwacht tot een resultaat.

We zitten lang te werken op een meetkunde-vraagstuk, waarvan we de truc maar niet kunnen vinden. Alle methodes zijn geprobeerd, veel hulplijnen getrokken, de figuur wemelt van letters; we vinden geen oplossing. Op eens, zonder dat we een nieuwe methode geprobeerd hebben, treden plotseling voor onzen geest uit den warreboel eenige belangrijke lijnen naar voren en op eens zien we waar het op aan komt. We moeten nu niet zeggen, dat we de oplossing toevallig hebben gevonden; wel degelijk moest een langdurig tevergeefs pogen voorafgaan. Onze geest was oververzadigd van gedachten toen de oplossing van het vraagstuk uitkristalliseerde.

Iemand heeft een zeer besliste meening, bijv. hij is streng vegetarier. Geen beweringen van andersdenkenden kunnen hem van meening doen veranderen. Eindelijk komt iemand aan met een opmerking, op zichzelf van geringe kracht, maar de vegetarier weet onmiddellijk geen antwoord. Op dat oogenblik zou hij, volkomen eerlijk zijnde, moeten toegeven, dat hij van meening is veranderd. Deze laatste opmerking was als de droppel die den emmer doet overloopen. Voor zijn geest heeft hij gehad de verschillende op- en aanmerkingen en nu nadat dit aantal voldoende is, kristalliseert uit die verwarde massa van denkbeelden een nieuwe meening. Dit is niet het gevolg van die laatste opmerking alleen; het is het resultaat van al zijn denken in dit opzicht.

Een schrijver, die voor zijn schrijftafel zit en opschrijft achter elkander, wat hij heeft gedacht, bedenkt niet in dat oogenblik wat hij zal zeggen. In zijn geest heeft hij opgestapeld allerlei denkbeelden, opmerkingen opgedaan terwijl hij wandelde, las of sprak en op het oogenblik dat hij gaat schrijven vormt zich in zijn geest de volgorde. Dan kristalliseert uit, in een bepaalden vorm, datgene, wat hij alleen heeft gevoeld, maar nog niet uitgedrukt. Multatuli bedoelt dit zoo, als hij zegt dat hij slechts neerschrijft wat Fancy hem voorzegt. Ook een dichter, die een gedicht schrijft denkt niet om maat of rijm; onwillekeurig groepeeren zich zijn gedachten en kristalliseeren ze uit tot een schoon geheel of zooals Van Eeden dit uitdrukt, een gedicht wordt niet bedacht maar gevoeld.

De bedoeling van dit opstel is niet geweest om te verklaren hoe we denken, alsof met hersenmoleculen een dergelijke mechanische werking plaats heeft als met scheikundige moleculen. Ik heb slechts willen wijzen op de overeenkomst tusschen datgene, dat zich onzichtbaar afspeelt in ons verstand en datgene, dat we kunnen zien gebeuren.

C.

Herfstzang.

Geen zon dringt door 't egale grijs,
dat daar omhult de stille stad,
die sluimert in haar zondagslaap.

Al kijkend naar het loom beweeg,
van menschen, die door arbeid moe,
lui-lekker nu genieten hunne rust,
en slentren langs de straat in fraaisten dos,
grijpt mij een weeë Zondagsstemming aan.
Ik vlied naar buiten, allicht dat 'k daar
weer kleuren vind, die niet zijn als 't grijs
met al-bewegend zwart: een droef contrast
met lichten lentetijd, als in de warme zon
mensch, dier en plant herleeft, en zich verjongt,
als 't maagd'lijk groen den boom ontspruit
en hoog in reine lucht de leeuwrik zingt.
Maar 't jaar sterft af en daarmee 't groen;
de vogels trekken weg naar warmer streken
en achter blijven wij in de natuur, die doodsch
en stil daar ligt. Doch eer het is zoo ver
ziet nog ons oog veel droevig schoons.

Als naar het bosch we wenden onzen stap,
dan zien we weer dien gouden glans,
die in de lente ons bekoorde. De boomen zelf,
beschenen lang door lichte zonnestralen,
hergeven ons, wat eerst de zon hun schonk.
Uit hooge toppen straalt het licht helgeel,
wijl zij het dichtste waren bij de zon;
iets lager daalt de tint tot dof-bruinrood,
en gaat men langs der grijze stammen lijn,
die blinken nat van vocht, af naar den grond,
dan schiet daarop een late telg van trotschen stam,
door 't lichte om zich heen misleid
verwachtend 't voorjaar; ten dood gedoemd
is 't nu nog frissche groen, dat aan zijn stengel bloeit.
En zacht-bedwelmend komt tot ons de geur
van dorre blaren, die ook lichtend nog
vertreden liggen op den grond.
Ze dekken 't gras en mos zoo zacht
en warm. — Op minder dichte plekken toch
voelt men de grijze kilheid weer,
die door de toppen dringt, nog schaarsch bekleed
met enkele resten van den zomerdos.
Daar staan de stammen naakt en kaal
in stomme wanhoop hunne takken strekkend
naar boven, als om God te bidden,
hun weer te geven, wat zoo wreed
door storm en regen hun ontroofd werd.
Maar anderen berusten in hun lot
en laten willoos neer de takken hangen,
toch wetend, dat die klacht niet baat.

Doch ik keer naar de stad terug
omdat verduistert nu het woud
en nacht het hult in zwart gewaad.

Delft.

PH. S.

Voor den Heer O. C. I. A.

„Wees in uw oordeel niet lichtvaardig”
„o, Gij, die struikelt waar gij gaat”.

DE GENESTET.

„Oordeel niet, opdat gij niet geoordeeld wordt.”

MATTHEUS 7:1.

„Iemand die kritiek geeft moet op de hoogte zijn van het behandelde” roept de heer C. O. I. A. uit (S. W. blz. 45) en levert hiermede tegelijk een vernietigende „kritiek” op zijn eigen artikel.

Eerstens zij opgemerkt dat: De J. en J. verschillende personen zijn.

„Erratum humanum est” maar A. kon dit weten. In het S. W. No. 4 stond onder mijn artikel „Delft”, onder de artikelen van den heer De J. stond „Amsterdam”. Dit had voor den heer A. een vingerwijzing moeten zijn dat: De J. niet = J.

(Zie vervolg Tweede Blad.)

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 23 NOVEMBER 1905. No. 8.

De heer A. zal mij dus niet euvel kunnen duiden dat ik mij niet aansprakelijk stel voor „Aanteekeningen over kritiek” en mij dus slechts zal verdedigen op mijn artikels „de „Eereschuld”.

A. valt mij aan op art. 56 R. R.

„Waar cultuurdiensten bestaan zijn zij een zegen voor de bevolking” roept hij uit.

Enz. enz. enz.

In 'tkort: de heer A. heeft mijn artikel gewogen en . . . te licht bevonden.

Jammer dat hij als maat gebruikt heeft zijn „slecht(e), heel slecht(e)” kennis¹⁾ der bronnen: „de ware”. Kent A., de „niet-ware” bronnen beter?

A. zocht in de bibliotheek „eens iets er in op” (bewonder den stijl des heeren A., die „heel makkelijk kritiek” zou kunnen geven over den „stijl” van „de „Eereschuld”). Gelukkig dat A. zelf aan 't eind van zijn artikel tot den uitroep komt: „enfin, ik leuter maar wat”.

Onwillekeurig dacht ik bij het lezen van A.'s kritiek aan een oordeel, eenmaal uitgesproken over Paus Pius IX:

„Hij denkt er niet aan, de vraagstukken te onderzoeken, want inderdaad, de stelsels die hij zoo geeselt, — hij heeft ze nooit bestudeerd; de boeken, die hij verdoemt, — hij heeft ze zelf voor het grootste gedeelte nooit opengeslagen; vandaar dat hij zijne woorden van verdoeming maar in 't wilde rondslingert” (J. H. ten Cate „Wereldgeschiedenis der laatste twee jaren” 1868—1870 pag. 107).

„Strijd tegen België”, „van Speyk”, „nationale held”, „heel wat medailles” roept de heer A. uit en beproeft naar 't schijnt hiermede een aanval op mijn nationalistisch gestemde hart.

„Enfin het kostte ons, (wie zijn die „ons”?) schatten, die goedge maakt moesten worden. De Javaan heeft heel wat opgebracht. Is gekneveld. Goed” (neen absoluut niet goed!!)

Wel, wel! nu een dergelijk betoog kunnen wij ook leveren, en wij behoeven onze stof niet te zoeken in het begin der 19de eeuw.

Hoor mijnheer A.

Michiels, „Indië's grootste veldheer”, overval op Kasoemba (24—25 Mei 1849), v. Swieten, held van Boni, Atjeh, Toekoe Oemar, Sultan, Panglima Polim!! Köhler gesneveld (14 April 1873) Pel, v. d. Heyden!! Vrede, oorlog, neen toch vrede!! Lombok, onderdrukte Sassaks, v. Ham, Vetter, verraad! veel geld aan Atjeh-medailles, Lombok-Kruis, wel, wel, wat zegt A. hiervan? De lijst is aanmerkelijk aan te vullen. Wat droeg Holland bij voor het Indisch deel zijner „nationale eer”? Niets!!

„Maar moet ons verweten worden wat onze voorouders deden”?

Hierop geef ik antwoord in mijn vervolgartikelen over de „Eereschuld”.

Maar dat de heer A. uitroept: „En wordt tegenwoordig die Eereschuld (zonderling dat er een „Eereschuld” bestaat als we 't tegenwoordig geslacht er niet voor kunnen aanspreken) niet aardig gedelgd?” gaat alle perken te buiten.

Die „rentelooze leening”, wat is dat?

Ik dacht dat het renteloos voorschot alleen één jaar was verstrekt, en de 40 millioen die Nederland gaf voor tekorten in Indië, is dat soms „aardig gedelgd”?

Neem mij niet kwalijk mijnheer A., maar wij Indiërs zijn met dergelijke aardige delgingen niet gediend; wat is 40 millioen in vergelijking met de ruim een milliard (v. d. Berg), de voordeelen uit de O. I. Compagnie nog niet eens mee-gerekend? Wilde soms de heer A. ons vertellen dat men van het „batig slot” afstand had gedaan uit rechtsgevoel? Verzonk niet het „batig slot” in 't niet omdat van Indië met den besten wil niet meer te plukken viel??

In art. 56 lees ik: (ik neem slechts één alinea) 4°. „dat de belooning der betrokken inlanders, met vermindering van schadelijke opdrijving zoodanig zij, dat de gouvernementcultures hun, bij gelijken arbeid tenminste gelijke voordeelen opleveren als de vrije teelt.”

Wilde de heer A. ons vertellen dat dit artikel gehandhaafd is? Hoe kon men ooit een bepaald bedrag vaststellen voor de koffie (f15 per picol sedert 1889)? Hoe kon men ooit van te voren weten dat dit loon even groot zou

¹⁾ Gelukkige zelfkennis!!

zijn als het „in vrijen arbeid” te verdienen. (Alle risico kwam voor den Inlander!!)

Kom, mijnheer A., geef hier eens antwoord op. Hoe komt 't dat de regeering zelve het z.g.n. „bijslagstelsel” invoerde, 1893?²⁾ Louter uit liefde voor den Javaan soms? Moet ik u vertellen dat niettegenstaande dit „bijslagstelsel” (dat de koffie voor het gouvernement niet duurder mag maken dan f30 per picol) menig cultuurplichtige lang en lang niet het loon verdient hem bij art. 65 gewaarborgd? (Lees Brooshooft, lees Van Kol, lees Van Deventer, lees andere schrijvers, lees . . . . het Koloniaal Verslag).

Over de suiker zal ik nu niet spreken. Anders was daar ook nog wel iets over te vertellen³⁾ Ik heb er in mijn vroeger artikel ook niet over geschreven, dus doe ik het hier ook niet.

Nu de „halve waarheid” door mij verkondigd over de Indigo-cultuur” (Och, mijnheer A, lees „Het Cultuurstelsel”, uitgegeven door „de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen”, lees het werk van den heer G. H. van Soest, lees enz.)

V. d. Bosch trachtte de cultuur „grootere vlucht te geven”! Ten bate der Javanen soms? Neen mijnheer A, ten bate der Ned. Schatkist, en eveneens heeft men die cultuur vaarwel gezegd omdat ze niet strookte met het schatkist-belang.

„Als de koffie maar in de schaduw staat, groeit ze „overal”, roept de heer A. uit.

Is de heer A. ooit in Indië geweest? Zoo ja, dan is zoo'n uitroep onvergeeflijk. Is hij er niet geweest, dan moest hij niet schrijven over dingen waar hij niets van weet (wellicht zijn zijne bronnen op dit gebied niet „de ware”. Ik moet beperkt zijn. Ik bepaal er mij dus toe hem naar de bronnen van bevoegde schrijvers te verwijzen, b.v. J. T. Cremer: „Koloniaal politiek, twee redevoeringen”. De indruk die ik van A.'s artikel heb gekregen is in 't kort deze:

C(ritiseerend) O(nbenullig) I(s) (C. O. I.) A.

Frapper fort, frapper souvent, mais surtout, frapper juste!

Ik heb mij alsnog de moeite getroost het artikel van den heer C. O. I. A. te ontleden. Argumenten hebben wij van A. niet vernomen, niets dan nonsens en een paar algemeenheden. Waar trouwens de heer A. zelf in het begin van zijn stuk verklaart alleen te schrijven uit zucht tot tegenspraak, daar verklaar ik op zulke artikelen niet meer te zullen antwoorden, indachtig aan het Turksche spreekwoord: „Wie stil blijft staan, om elken hond die hem aanblaft met steenen te gooien, bereikt nimmer het doel van zijne reis.”

Delft.

J.

²⁾ In het plantjaar 1893—1894 voor 't eerst op kleine schaal ingevoerd in Probolinggo en Besoeki. (Mr. C. Th. v. Deventer Economische bijdragen blz. 77).

³⁾ Zonderling dat A. mij aanvalt op de suikercultuur. Hij moest toch weten dat deze cultuur (op hoog gezag) sinds 1891 niet meer bestaat.

Slechts 2 gouvernementcultures (koffie en kina) bestaan nog. A. lijdt aan begripsverwarring naar het schijnt. Bij de wet van 21 Juli 1870 is ten aanzien der suikercultuur art. 56 R. R. vervangen door art. I der suikerwet. De laatste alinea van art. 56 is echter ook voor de suikercultuur gehandhaafd.

Deze wijziging is eene aanvulling van het vroegere art. 56 (Och mijnheer A., lees er eens op na Mr. C. W. Margadant: Het Regeeringsreglement, of Prof. Mr. J. de Louter: „Handleiding tot de kennis van het Staats- en administratief recht in Ned.-Indië” enz.)

„Jaarlijks (wordt) opgave gedaan van de maatregelen, door den Gouverneur-Generaal naar aanleiding van dit artikel genomen”.

Op deze zinsnede (die ook in het oude art. 56 stond! o criticus!) beroept de Heer A. zich.

Dus had ook toen reeds (van af 1854) „elk Kamerlid recht van meespreken”. Nu dit recht zouden ze toch wel gehad hebben, zelfs al bestond deze zinsnede niet, maar hoe hebben de Kamerleden meegesproken? In het belang van de Ned. Schatkist, niet in 't belang van Indië!

A's behandeling van art. 56, mijnheer A, is niet „werkelijk leuk”, maar in-treurig.

Gedrukte Dictaten.

(Zie Weekblad 16 Nov. 1905.)

De heer X. heeft een goed werk gedaan — het zij mij vergund eenige kanttekeningen bij zijn stukje te plaatsen.

Alinea 3. Het college-loopen te Delft wordt als zoodanig goed en ijverig gedaan: als hazen ziet men ze schuiven — het doel er van wordt evenwel verkeerd nagestreefd, n.l.

bijna enkel door het loopen en het doorlopend dictaat maken.

Wat een tijdverlies, o, zothed in onzen tijd van snelpersen en linotypes.

Van begrijpen bijna geen sprake, wat duidelijk is: voor 't op schrift brengen van het soms vliegend woord is de hand niet eens meer vaardig — in den ouden tijd van 't véel-zeggend, spaarzaam uitgesproken woord van den voorganger, in den niet-technischen tijd, ouden tijd zonder persen . . . maakte men slechts notulen . . . Brrr! nu alles omgekeerd!

Al. 5. Remedie: een „Uittreksel” van dictaat (ja zeker met tabellen), gedrukt flink formaat boekje met veel wit doorschoten, niet te dik, dus b.v.: „Uittreksel Toegepaste Mechanica”, I, II, III, IV, V . . . N. Een heerlijk bezit voor collegiant en afgestudeerde! Bezwaren van de zijde der docenten tegen de uitgave van een dergelijk werkje zijn niet te vreezen — reeds heeft „Leeghwater” met toestemming van Prof. Holst een dictaat van een college van Z.H.G. in druk doen verschijnen (zie „Voorrede” daarvan).

Al. 7. Wat zou het volgen van een college veel aangenamer worden na voorstudie van zoo'n „Uittreksel” — écht college-loopen!

Al. 8. Ik ben woedend, dat dit mij onbekend was, wij Hollanders hadden toch vóór moeten zijn!

Al. 9. Dunkt u dat inderdaad m'sieur X? Wél wat naief, hoor! Zouden niet beter de Vakvereenigingen dit op zich kunnen nemen of eene nieuwe op te richten Vereeniging? Ik zon hier gaarne de publieke meening van leeren kennen!

Y.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Met opname van onderstaande zult U ons ten zeerste verplichten.

Hoogachtend, Namens het Bestuur,
J. J. TERWIEL.

Op het schrijven van den Delftschen Studentenbond van 6 Nov. 1905, gericht aan den Senaat van het Delftsch Studentencorps (zie het Weekblad van Vrijdag 10 Nov.), ontvingen wij het volgende antwoord:

DELFT, 9 November 1905.

WelEdel Geb. Heer.

Namens den Senaat van het Delftsch Studentencorps heb ik de eer U in antwoord op Uw schrijven van 6 Nov. l.l. te melden, dat de Senaat geen termen vindt, in eenige betrekking te treden met de Vereeniging „Delftsche Studentenbond” of haar bestuur.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn,

Namens den Senaat van het D. S. C.,
R. VER LOREN VAN THEMAAT,
Secretaris.

WelEdel geb. Heer J. J. TERWIEL,
w.n. Secretaris van den Delftschen Studentenbond.

Toynbeewerk.

Door de groote deelneming aan de clubs voor Rekenen en Meetkunde, is het wenschelijk bevonden deze te splitsen, ieder in twee zelfstandige clubs.

Maar voor de daardoor ontstane nieuwe clubs zijn club-leiders noodig.

Is nu iemand onder ulieden studs, die een twee uurtjes in de week voor dit zoo nuttige werk over heeft, die of beide clubs of één van beide wenschte te leiden? (Rekenen 1 uur, Meetkunde 1 uur.)

Naar ik hoop zal deze oproep niet vergeefs zijn. Alle mogelijke inlichtingen verstrekt ondergeteekende natuurlijk gaarne.

C. M. SIMONZ,
Binnenwatersloot 27.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

DELFT.

SENAATSVERKIEZINGEN.

Bij enkele candidaatstelling verkozen tot President:
W. C. KORTHALS ALTES.

Tot Thesaurier:

C. J. VAN DUSSELDORP.

Tot Commissaris A. Vice-President:

J. A. LAMBRECHTSSEN.

Verkozen voor Secretaris:

C. J. VAN DEN BROEK D'OBRENAN met 85 stemmen.

J. P. VALKEMA BLOUW verkreeg 81 stemmen,
blanco 2 stemmen.

Verkozen voor Commissaris B.:

H. M. ANDRÉE WILTENS met 109 stemmen.

D. VERSTEEGH verkreeg 46 stemmen,
blanco 12 stemmen.

SENAATS-OVERDRACHT op Maandag 27 November 1905, des avonds ten 10¹/₂ ure, in de Eetzaal der Societeit Phoenix, toegankelijk voor de leden van het Delftsch Studentencorps.

De Secretaris van den Senaat van het D.S.C.
L. VER LOREN VAN THEMAAT.

DELFTSCHE STUDENTEN-IJSCLUB.

Het bestuur heeft zich als volgt geconstitueerd:

M. C. RUEB, President.
C. G. ROMMENHÖLLER, Secretaris.
M. A. HENNY, Thesaurier.
J. W. BOELLAARD, Commissaris.
D. J. STEIJN PARVÉ, Commissaris.

DELFTSCHE STUDENTEN WEERBAARHEID.

Het Bestuur heeft zich als volgt geconstitueerd:

H. F. VAN DE VELDE, President.
C. J. VAN DEN BROEK D'OBRENAN, Vice-President.
F. A. VENING MEINESZ, Secretaris.
G. F. WTEWAAL, Penningmeester.
H. A. A. COLLOT D'ESCURY, Commissaris.

DELFTSCHE STUDENTEN-ROEIVEREENIGING LAGA.

Het Bestuur heeft zich als volgt geconstitueerd:

J. B. VAN HEUTSZ, President.
L. REIJNVAAN, Secretaris.
K. A. BIEGMAN, Thesaurier.
F. H. DE FREIJTAG, Commissaris.
J. NIERMEIJER, Commissaris.

SNJEUNTOJOUNSELSKIP „FRISIA”.

Oankomme Snjeun, tsien úre krekt, gearkomste by WIEBE HUBER, Búterbrége 17.

AGENDA.

DELFT.

Woensdag 29 Nov. Stads Doelen. Amstels Tooneelgezelschap: „Een oude Don-Juan”; 8 uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 24 Nov. Ned. Tooneel: „Demi-monde”; 25-jarig tooneeljubileum van Clous; 8 uur.

Zaterdag 25 Nov. Fransche Opera: „Le Prophète”; 8 uur.

Zondag 26 Nov. Dierentuin. Italiaansche Opera: „Tosca”; 7¹/₂ uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 24 Nov. Grootte Schouw. Rott. Tooneelgezelschap: „De pastoor van Kirchfeld”; 8 uur.

Zaterdag 25 Nov. Grootte Schouwburg. Wiener Operettengezelschap: „Frühlingsluft”; 8 uur.

ADVERTENTIEN.

Fotoartikelen-Magazijn
ADR. VAN OOSTEN, Brab. Turfmarkt.

Encadreeren en Inlijsten
van Foto's, Plaatwerken, etc. spoedig en billijk.

EGLISE WALLONNE.
Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

M. W. BEEKHUIS,
VOORSTRAAT 88a,
repeteert WISKUNDE.

TE KOOP voor den meestbiedende:
Jaargang II tot en met V, compleet en gebonden, van het
STUDENTEN-WEEKBLAD.
Aanbiedingen op alle of op afzonderlijke deelen, onder letter H, aan den Boekh. J. VIS Jr., DELFT.

ANTIQUITEITEN

als **St. Nicolaas-Cadeaux.**
Oudheden in Delftsch Aardewerk en Porcelain.
Oud Zilver, Koper en Tinwerk.

ANTIEKE MEUBELN.
GEERWEG 10,
eerste huis van af de Annastraat, DELFT.

AANGEBODEN:
een Koffietafel en een Eettafel,
voor **4 à 5 personen.** OUDE DELFT 84.

Tegen 1 December a. s. **te huur aangeboden:**
een groote Zit- en een Slaapkamer,
beide aan de straat gelegen. (Uitsluitend zonder Pension).
Adres VERVERSDIJK 16, over de Choorstraat.

Te huur aangeboden:
een zeer mooi gemeubil.
Zit- en Slaapkamer,
op zeer netten stand. Brieven franco onder No. 4044S.-W.,
aan het Bureau van dit Blad.

AANBEVELING tot het
verhuren van Piano's en Orgels.
F. J. RAAR, Nieuwstraat 6.

STEEDS VERKRIJGBAAR:
PILSENERBIER op Champagne
flesschen met kurksluiting
à 18 cents per flesch.
OLD SCOTCH WHISKY.
Aanbevelend,
H. NIJHOFF, Oude Delft 192.

„**MAISON HAAS**”,
Koornmarkt 34.

Uitzending v. dagelijksche diners à 80 ct.,
zijnde: **Soep, Vleesch, Groenten, Aardappels**
en **Fruit of Pudding.**

Bij abonnement van **10** bons, geldig **15** dagen, à **75** cent.
Bij abonnement van **20** bons, geldig **30** dagen, à **70** cent.
Eettafels disponibel. Zelfde conditiën.

TEEKENSCHRAGEN.

De ondergeteekende beveelt zich beleefd aan **voor het maken van TEEKENSCHRAGEN, solied en sterk voor f 2,50,** voor H.H. Studenten.

Adres J. M. F. IJSSELING, Timmerman,
Breestraat 32, Werkplaats: Gasthuissteeg 7.

Passage-Bureau

J. DE KUYSER & ZONEN,
Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.

Stv. Mij „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën zoowel voor passagiers als voor verzending van goederen kosteloos verkrijgbaar.

In geen bibliotheek mogen ontbreken:

ALEXANDER VERHUELL'S WERKEN.

5 deelen à f 1,90 gebonden.

- I. Zoo zijn er.
- II. Jeugd.
- III. Ziedaar, scherts en ernst.
- IV. Denkende beeldjes, Studentenschetsen.
- V. Zijn er zoo, Afspiegelingen, Ze zijn er.

KLIKSPAAN.

Studententypen . . . . . geb. f 1,90
Studentenleven . . . . . geb. f 1,90

Voorhanden bij J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33.

Lidmaatschap-Diploma's D. S. C.

In verband met de verzending der diploma's beveelt ondergeteekende zich beleefd aan voor het omlijsten met linnen rand of in houten lijst.

J. WALTMAN Jr.,

Boekhandel - Binnenwatersloot 33.

Bericht voor H.H. Corpsleden.

Ter gelegenheid van het 10e LUSTRUM van het D. S. C. in 1898 verscheen:

Geschiedenis van het Delftsch Studentencorps 1848-1898 door H. J. VERHELLOUW, C. I.,

Oud-Lid van het D. S. C.

Dit prachtwerk is versierd met een aantal platen, o. a. de portretten van de oprichters van het Corps, de insignes en vaandels der corpsverenigingen, de leeszaal en de eetzaal van de Sociëteit Phoenix, de conversatiezaal van de S. P. tijdens de bloemkoolspeech in 1898, de terreinen van Laga en Weerbaarheid, de zaal van Odin enz.

Prijs, uitsluitend voor Corpsleden, f 2,50.

De Bloemlezing uit den Delftschen Studenten-Almanak 1876-1898 is **uitverkocht.**

Boekhandel J. WALTMAN Jr. - Delft.

Binnenkort zal verschijnen:

De Gebreken der Stoommachine

EN

Het verhelpen van Bedrijfsstoringen.

PRACTISCH HANDBOEK voor bedrijf en behandeling der Stoommachine.

In het Nederlandsch bewerkt door

N. C. H. VERDAM, Werktuigkundig Ingenieur,

Met talrijke gravuren tusschen den tekst.

Het Boek dat onder bovenstaanden titel zal worden uitgegeven is eene Nederlandsche bewerking van de Duitsche uitgaaf HERMANN HAEDER, **Die kranke Dampfmaschine**, een boek dat al dadelijk bij uitgaaf een groot debiet verwierf. De reden hiervan moet wel gezocht worden in het feit dat nog nimmer een dusdanig practisch boek op dit gebied verscheen.

Wat toch is de groote waarde van dit Handboek? In hoofdzaak, dat hier den Machinist de weg gewezen wordt hoe hij alle gebreken moet herstellen wat de oorzaken zijn van een defect en alles wat er in de practijk moet gedaan worden om gebreken te voorkomen. Verschillende voorbeelden, toegelicht met gravuren, geven aan de beschrijving zulk een helderheid, dat ook zij die zelf het vak niet beoefenen, doch in hun zaken machines gebruiken, met belangstelling het boek ter hand nemen.

De uitgever is overtuigd, dat hij de bewerking van dit Handboek niemand beter kon toevertrouwen dan den Heer VERDAM, den bewerker van **De Gids voor Machinisten**, door E. F. SCHOLL, een Ingenieur, die bewijzen heeft gegeven eene zorgvuldige bewerking te verzekeren.

Dit werk zal worden uitgegeven in octavo-formaat en compleet zijn in 5 afleveringen, elk van minstens 4 vel druks.

De prijs is bij intekening **90 cts** per aflevering, terwijl het werk compleet gebonden **f 5,--** zal kosten. In dit jaar zullen nog een of meer afleveringen verschijnen.

H.H. Studenten, die het Voetbal-, Lawn Tennis-, Cricket-, Hockey- of Bandyspel beoefenen wordt aanbevolen zich te abonneeren op

SPORTKRONIEK,

weekblad, dat deze balspelen geregeld in hare kolommen uitvoerig behandelt.

Prijs per jaargang **f 4,00**. Losse nummers à **10 cts**. Abonnementen kunnen met ieder nummer ingaan.

Uitgave van J. WALTMAN Jr. - Delft.